

TOPONÍMIA DELS POBLES VALENCIANS

ALMOINES

LA SAFOR

ACADEMIA
VALENCIANA
DE LA LLINGÜA

AJUNTAMENT
D'ALMOINES

ACADÈMIA VALENCIANA DE LA LLENGUA
SECCIÓ D'ONOMÀSTICA

COORDINACIÓ I GESTIÓ
Unitat de Recursos Tecnicolingüístics

RECULL
Josep-Ramon Millet i Pons

TEXT
Jesús E. Alonso López

DISSENY
Vicent Almar

MAQUETACIÓ I GRAFISME
Guillermo Tomás Lull

© Acadèmia Valenciana de la Llengua

Col·lecció: Onomàstica i Toponímia
Sèrie: Toponímia dels Pobles Valencians
Almoines, 127

Editat per: Publicacions de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua
Av. de la Constitució, 284
46019 València
Tel.: 96 387 40 23
Adreça electrònica: avl@gva.es

Amb la col·laboració de l'Ajuntament d'Almoines i del CEIC Alfons el Vell

ISBN: 978-84-482-5106-2
Depòsit legal: V-928-2009
Impressió: Graphic 3

www.avl.gva.es

ALMOINES

El terme municipal té 2,10 km² d'extensió; està situat a la dreta del riu d'Alcoi o Serpis, que fa de límit amb Gandia i el Real. El relleu és pla i la superfície agrícola és de regadiu, dedicada als cítrics i regada per la séquia Mare de Gandia; també s'utilitza l'aigua de diversos pous de reg. Els eixos més antics del nucli urbà estan formats pels camins de Bellreguard i el Real, des de la plaça Major fins al carrer i camí de l'Antigor. Actualment compta amb 2.086 habitants.

Les restes més antigues trobades en el terme són romanes. Sobre l'origen del topònim *Almoines*, sol admetre's que deriva del fet d'haver sigut patrimoni de la fundació de l'Almoina de la Catedral de València.

Tot i arribar a tindre independència de jurisdicció, els deutes contrets pels seus propietaris del segle XV, els Íxer, forçaren la venda de la població a Maria Enríquez l'any 1500. Així passà a formar part de les possessions dels Borja i del ducat de Gandia. A pesar de comptar amb un alt percentatge de cristians vells, després de l'expulsió morisca va rebre, l'any 1611, una nova carta de població en unes condicions similars a les de la resta del ducat. Els nous pobladors arribaren des de quinze procedències diferents, majoritàriament des de Calp i Gandia.

Fins al segle XVII va ser un important centre sucrer, com ho evidencia la troballa d'un trapig en la zona del castell. Posteriorment, la morera i el cuc de seda donaren vida a una remarcable indústria sedera. Actualment, la producció de tèxtil, juntament amb la de mobles i rajoles, constitueixen l'ocupació principal dels habitants d'Almoines. Una fita decisiva per a l'economia de la població va ser la instal·lació, el 1848, d'una fàbrica de seda per Enric Lombard Gaujoux, comerciant que solia vindre de França per adquirir-ne el rebuig. Cinquanta anys més tard, tres dels seus fills crearen la marca Lombard Frères, la qual creà una banca, se separà de l'empresa mare de Nimes i comprà o eixamplà altres centres fabrils. Tot això va tindre lloc enmig d'una crisi generalitzada del sector. Les coses anaren bé fins al daltabaix del 1929, quan va decaure l'abastiment de matèria primera. La mecanització va augmentar amb el pas del filat de seda a les fibres artificials. La plantilla de treballadors era majoritàriament femenina i es desplaçava des del Real, Beniarjó o Rafelcofer. La disminució del treball en la fàbrica va ser molt sentida, si bé ha sigut parcialment pal·liada pel sorgiment de noves indústries.

Durant el segle XVI va ser un annex de la parròquia de Beniarjó, i el 1574 se n'independitzava amb els annexos de Morera i Benieto, llocs desapareguts amb l'expulsió morisca. Actualment estos territoris formen part

del terme de Gandia, però allà on era l'antic Benieto s'alça encara l'ermita de Sant Vicent Ferrer, tradicionalment dependent d'Almoines. Les festes estan dedicades als Sants de la Pedra, Abdó i Senent. La benedicció d'animals i les fogueres per sant Antoni són també molt populars.

ALMOINES

Hidrografia

Séquia de Benieto
Séquia Mare de Gandia

Riu d'Alcoi (o Serpis)

Poblament

Almoines
Alqueria del Trinquet

Casa Blanca
Casa Nova

Partides

el Rafalet
l'Antigor
l'Antigoreta
l'Hort Nou

la Baixeta
la Sorella
les Barraques
Rafalsenar

Vies de comunicació

Camí de Benieto
Camí de l'Antigor
Camí de l'Antigoreta
Camí de la Font d'en Carròs
Camí de la Sorella

Camí del Rafalet
Carretera de Bellreguard
Carretera de Gandia a
Vilallonga
Carretera de Rafelcofer

Altres llocs d'interés

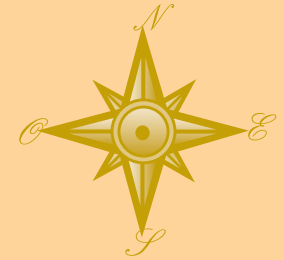
Cementeri
Fàbrica de la Seda
Molí de Peiró

Museu del Tren Alcoi-Gandia
Polígon El Rafalet

Almoines

- Capital de municipi
- Carretera
- Camí
- Riu
- Séquia
- Mas, casa
- Indústria
- Cementeri
- Molí, sénia
- Museu del Tren
- Partida

TERME DE GANDIA

TERME DEL REAL DE GANDIA

TERME DE BELLREGUARD

Almoines

TERME DE BENIARJÓ

TERME DE RAFELCOFER

La Safor

